

ГАЗЕТА
1918 ЙИЛ
21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 196 (20. 763)

1990 йил 29 август, чоршанба

Баҳоси 3 тийин.

БУГУНГИ СОНДА:

2-БЕТ

● В. И. Ленин номи Олмалик кон-металлургия комбинати бош директори, КПСС Марказий Комитети аъзоси В. Н. Сигедин билан мухбири-миз суҳбатлашди. Сўз КПСС XXVIII съезди якунлари ҳақида борди.

● Ўзбекистон ССР Давлат тили ҳақидаги Қонун қабул қилинганлигига ҳадемай бир йил тўлади. Жумҳуриятимизда бу Қонуннинг амалга оширилишида ишлар қандай бораётди?

Ўзбекистон маданият фонди топоними кенгаши раиси С. Қораев ўзининг «Ўз номи билан атайлик» мақоласида жумҳуриятимиздаги мавжуд колхоз-совхозларнинг номларини қайтадан қўриб чиқиш пайти келганлиги ҳақида қўйиб ёзади.

3-БЕТ

● Адолат қарор топди. Жабрийда Аҳмаджон Раҳмонов яна Совет Иттифоқи Коммунистик партияси аъзоллигига тикланди.

«Совет Ўзбекистони» рўномаси «Оқланганлар» рукуни остида қатор материаллар беришни режалаштирган.

ЎЗАГ ХАБАР ҚИЛАДИ

● ЎЗБЕКИСТОН — БУЮК БРИТАНИЯГА

ПАХТА УЧУН ВАЛЮТА

● Хоразмдаги «Пахта» кооперативи билан Англия фирмаларидан бири ташкил қилган «Хоралт» қўшма корхонаси Буюк Британияга жўнатиш учун пахта туркуминини тайёрлаб қўйди. Бу — чет элга биринчи бор пахта етказиб берилиши эмас. Утган йили денгиз ортига 100 тонна маҳсулот жўнатишган эди.

— Бунинг авазига биз валюта ва чет элда ишлаб чиқарилган пахта тўзалаш ускуналари олимпиада, — дейди кооператив раиси Д. Душамов. — Биз инглизлар билан узоқ вақт ҳамкорлик қилиш ниятидамиз. Чунки бизда ҳам ашё борасида деярли муаммо йўқ: биз уни Хоразм пахта тўзалаш заводларидан, шунингдек Туркманistonнинг Тошовуз вилоятидан оламиз.

● ҲАМКОРЛИК

КИМОШДИ САВДО КЎРГАЗМАСИ

● Бухорода очилган кимосди савдо кўргазмасига жумҳуриятдаги етакчи наслик заводларидан энг яхши зотли қўйлар келтирилди.

Бу ерга туркманistonлик ва тоjikistonлик қорақўлчилар ҳам таклиф қилинган. Улар ҳам обуларини тукишни истамайдилар ва ўзлари билан энг яхши зотли жониворларни олиб келишди, деб ўйлашди.

Қозғонистонлик қорақўлчилар эса ўзлари билан қўча ёпиқ қўра олиб келдилар. Бу қўра бир йўла 800 қўйни боқишга мўлжалланган. У мавжуд қўралардан анча енгилроқ ва уч барабар арзондир.

— Кўргазма тугаши биланоқ, — дейди унинг ташкилчиларидан бири, Бухоро вилояти қорва насличилиги бирлашмасининг директори У. Қодиров, — қўйларни сота бошлаймиз. Хўжаликлар вакиллари бу ерда наслдор қўчқорлар ва совлиқларни сотиб олишлари ҳамда шу тариқа ажойиб отарларга асос солишлари мумкин.

● БИРИНЧИ ҚўНГИРОҚ ЯҚИН

ЎҚУВЧИЛАРГА ТУХФА

● Тошкент вилоятининг Ўлутбек посёбқасида янги ўқув йили арафасида мингдан ортиқ ўқувчи ўқийдиган мактаб фойдаланишга топширилди. Унинг ёнида эса болалар богчаси қўйилди. Шу тариқа бу ерда узлуksuz ўқув-тарбия жараёнини йўлга қўйиш учун шартин яратилди.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими ва маданият вазирлиги қўйилган, бу йил жумҳуриятимизда жами 239 минг ўқувчи янги ўқув йилларини ишга гушриш режалаштирилмоқда. Уларнинг бир қисми хашар йўли билан бунёд этилади, мактабларга оғалиқ қиладиган колхозлар, совхозлар, саноат корхоналари уларни қўриш учун маблаг ажратмоқда.

АРМИЯ ХИЗМАТИГА

ЭЪТИБОР БЕРАЙЛИК

● Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида Ўзбекистон ССР Олий Совети қўйилган раисларининг кенгаши бўлди. Ўзбекистондан ҳарбий хизматга қабул қилинган ёшлар ўз бурчларини қандай ўтаётганини ҳусусдан масалалар қўриб чиқилди. Кенгашда Қўзил Байроқ орденли Туркiston ҳарбий округининг ҳарбий бошқалари, ҳарбий прокуратура, ҳарбий комиссариат вакиллари қатнашдилар.

Кенгаши Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси М. И. Иброҳимов очди. Муҳофаа масалалари ва ҳарбий хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш комиссиясининг раиси В. Р. Ниёзматов ахборот берди.

Кенгашда СССР Қўролли Қўчалари сафарида хизмат қилиш совет кишиларининг фуқаролик бурчи эканлиги таъкидланди. Ёшлар армияда тобланишлар, муайян касб-кор таъйиридан ўқитилар, байналмилаллик руҳида тарбияланадилар. Маҳаллий миллат ёшлари орасидан офицер кадрлар тайёрлашга кўпроқ эътибор бериш зарур.

Кенгашда ҳарбий қисмларда хизматга қабул қилинганлар турли сабабларга кўра ҳалок бўлаётгани жумҳурият жамоатчилигини, халқ депутатларини, ҳукуматни жиддий ташвишга солаётганлиги айтилди. Ҳарбий интизомнинг аҳоли, мамлакат турли министрилари ва идоралари учун ишлайдиган қўриш бўлимининг тарбиялаш муҳофазасининг аҳоли айланишига асосий аҳамият берилади. Нотиқлар армиядаги ўз фарзандидан жудо бўлган она-оналарнинг қайғуси ҳамда қўриш бўлимининг аҳоли айланишига асосий аҳамият берилади. Бу жиноятда айбдор бўлган шахслар ошқора ра

Кенгашда қисмларда ҳарбий интизом бўлиётганлиги ва улар юзасидан қўриладиган чора-тадбирлар ҳусусида ошқоралик йўлини қаттиқ таъкид қилинди. Қўпна ҳолларда у ёки бу ҳарбий бўлима командири қисмда бўй берган қўриш ҳолатида учун қандай жазо олганлиги номаълум бўлиб қолмоқда. Жамоатчилик жангчилар қўришдан кенгаш қилишлари учун узил-кесил чора-тадбирлар қўриладиганлиги, интизомбузарликда айбдор бўлган кишилар эса жазоланмасдан қолмасликлари билан қўриш керак.

Ёшларни ҳарбий хизматга қабул қилиш таъкид этиш юзасидангина эмас, айтиш вақтида хизмат муддатини ўтаб бўлган жангчиларни қисмлардан ўз уйларига уюшган ҳолда жўнатиш, вилоятларнинг хизмат қиладиган ҳарбий қисмлар билан оғалиқ алоқалари тўғрисида, армия билан ҳам-жиҳатлигининг бошқа масалалари юзасидан ҳам тақлифлар киритилди.

Ўзбекистон аҳолисини армияга қабул қилиш ва ҳарбий хизматини ўташни таъкид этишни яхшилашга қаратилган тадбирлар ҳамда ҳужжатларни тайёрлаш тавсия қилинди.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Президенти, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби Н. А. Каримов нутқ сўзладди.

Кенгаш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ш. Р. Мирсаидов қатнашди.

АЛОҚА ХОДИМЛАРИ КАСАБА УЮШМАСИ СЪЕЗДИ

Ўзбекистон алоқа ходимлари касаса уюшмасининг съезди Тошкентда ўз ишини тугаллади. Делегатлар касаса уюшмаси жумҳурият комитетининг фаолияти ва уни тўбдан янгилаш тўғрисидаги масалани муҳомаа қилдилар ҳамда меҳнаткашлар қўқуларини ҳимоя қилишга доир кенгрок ваколатларга бўла бўлган Ўзбекистон алоқа ходимлари мустақил касаса уюшмаси марказий комитетини тузишга қарор қилдилар.

Съездда янги тармоқ касаса уюшмасининг дастурий ҳужжатлари — устав ва иш дастури қабул қилинди. Делегатлар Ўзбекистон ва СССР касаса уюшмалари федерациясига қўйилган тўғрисида қарор қабул қилдилар. Жумҳурият ва мамлакат касаса уюшмаларининг бўла-жаз съездларига делегатлар сайланди.

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари сайлов комиссиясида

Марказий сайлов комиссияси округ сайлов комиссияларининг протоколлари асосида ва Ўзбекистон ССР халқ депутатлари сайлов тўғрисида Ўзбекистон ССР Қонунининг 49-ҳагда 54-мод-

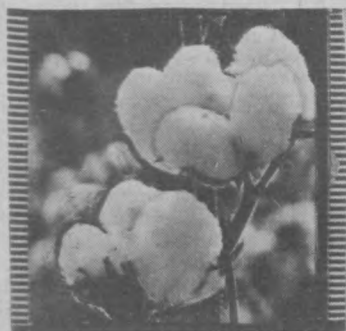
Т. Н. Назиржонов Ўзбекистон алоқа ходимлари касаса уюшмаси марказий комитетининг раиси этиб сайланди.

Съездда мамлакат алоқа ходимлари касаса уюшмаси марказий комитетининг котиби А. С. Арланов сўзга чиқди.

Съезд ишида Ўзбекистон касаса уюшмалари жумҳурият кенгашининг раиси Б. А. Алламуродов иштирок этди.

малари жумҳурият кенгаши раисининг ўринбосари Тўқтин Ҳамидовчи Собитовни ҳамда Гулран шаҳрида яшовчи, 1990 йил 26 август кунин Хоразм вилояти 455-Гуран сайлов округидан Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига сайланган 301-депутатликларо механизациялашган қўча қолонига бошлигин Исмоил Қўлдошевни рўйхатга олди.

Жумҳуриятимизда: янгиликлар, воқеалар, шарҳлар

ОППОҚ ЛИБОС КИЯР ДАЛАЛАР

● ҚАДРЛИ ҚИШЛОҚ МЕХНАТКАШЛАРИ! Ўлкамизга йил бўйи қилган ҳалол меҳнат авазига деҳқоннинг оморини галлага, дастурхонини ноз-неъматга, қўнглини олам-олам қувончга тўлдириб олтин куз келди. Айниқса, кундан-кунга оқ либосга бурканиб бораётган пахтазорлар чиройи бугун ўзгача.

● Бироқ саховатли деҳқоннинг далалар чиройига махлиб бўлишга фурсати йўқ. Ғалвир сувдан кўтариладиган пайт келган. Жумҳуриятимиз пахтазорларида ҳосилни танлаб териб бошланди. Янги пахта йиғим-терини бошлангунча қадар сабзавот, мева ва полиз маҳсулотларини саранжомлаб олиш зарур.

● Бу борада жумҳуриятимиз ҳукумати-нинг иш ҳақининг белгиланган фонди до-расида, шунингдек пахта ҳосили харид нархларига қўшимча ҳақ тарафда олин-адиган маблағларнинг бир қисмидан фойдала-ниш ҳисобига терим даврида қўшимча миқ-дорда ҳақ тўлаш тавсия этилганлиги айни мўдда бўлди. Бу эса пахта ҳосилини кол-хоз ва совхозлар сифатли ва нест-нобуд қилмай асосан ўз кучлари билан йиғишти-риб олишлариغا имкон беради.

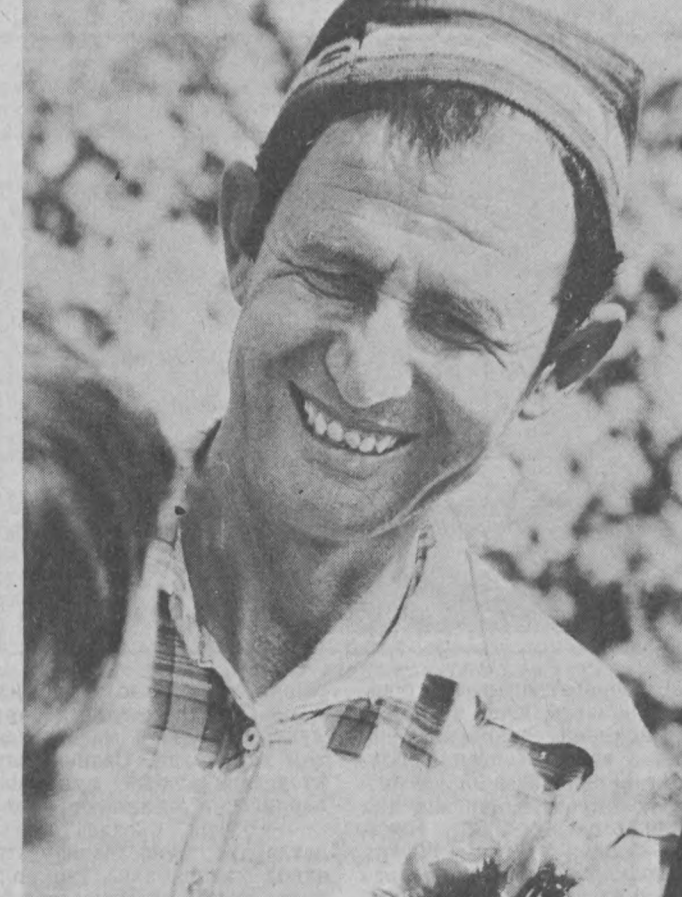
● Қўриб турибдики, ушбу тадбирлар пахтакор меҳнатини қадрлашга, унинг мод-дий манфаатдорлигини оширишга хизмат

қилади. Маҳаллий партия, совет, ҳўжалик раҳбарларининг вазифаси ана шу қарорга амал қилиб, меҳнаткашларга барча қўлай шартонларни яратиб беришдир.

● Бу йил пахтаимиз аввалги йиллардаги-га кўра 15—20 кун эрта етилмоқда. Шу сабабли терининг қисқа фурсатларда яку-лаш учун имконият вужудга келди. Эндиги вазифа гўза дефолиациясини қисқа му-датларда якутлаб, машина теримига қўлай имконият яратилган иборат. Жумҳурият-имиз бўйича янги ҳосилнинг камида 60 фо-изини механизация ёрдамида йиғиштириб олинишни таъминлаш юзасидан тегишли чоралар кўриш керак.

● ЖУМҲУРИЯТИМИЗНИНГ АЗИЗ ФУҚАРОЛАРИ!

Бугунги кунда пахтакор мададга муҳтож. Уни моддий ва маънавий қўллаб-қувват-лаш барчамизнинг муқаддас бурчимиздир. Зотан, элни боқаётган инсон биздан мадад кутишга минг қарра ҳақли. Ҳосил йиғим-теримига қатнашаётган одамларга ҳамхўр-ликни кучайтирайлик. Савдо, машийн, ма-даний, медицина хизматлари далага кўчи-рилсин. Бинобарин, ҳосил тақдирини дала-лардаги ушқоқлик, табиркорлик ҳамда меҳнаткашларга яратиб берилаётган шарт-он ҳал қилади. Бунинг асло унутмайлик.

● Тўғал Эшонқўлов бошлик бригада аъзолари (Дўстлик райони, «Октябрь 50 йиллиги» совхоз) 50 гектар ерда деҳқончилик қилишди. Уларнинг бу йилги аҳди юксак: ҳар гек-тар ердан 35 центнердан пахта ҳосили олиш учун курашмоқ-далар.

В. ТўРАЕВ олган сурат.

Шу сонга хабар

ПАХТАКОР ЕНГ ШИМАРДИ

● Ўзбекистон пахтакорларининг кайфиятлари аъло! Жумҳурият Қишлоқ ҳўжали-ги давлат-кооператив коми-тети бошқармасининг бош-лиги Р. Назаров пахта мав-сумининг бошлангунини шў-дай таърифлади. Кейин эса нима учун шундайлигини ту-шунтириб берди. Мамлакатим-из асосий пахта зонисининг жанубий ва ҳаёт шимолий райо-нларидидаги ҳўжаликлар ҳосили етилган майдонларда-ги пахтаини ўтган йилларда-га нисбатан ўн кун олдин териб олишга киришдилар. Аввал терини сентябрнинг дастлабки кўнларига бош-

лаш режалаштирилган эди. Бироқ иссиқ келган август ойи ва ёнгинчиликсиз об-ҳаво пахтаининг етилишини тезлаштирди. Мутахассислар-нинг таҳминларига кўра, пах-та топиришини белгиланган маррадан — 4 миллион 745 минг тоннадан ошириш учун барча имкониятлар бор. Бу-нинг устига бу йилги ҳосил камроқ майдонда етиштирил-ди — жумҳурият пахта май-донлари ўтган йилдагига нис-батан 150 минг гектар қис-қартирилди. Сабабот ва озу-қа экидари энкиладиган майдонлар, боғлар ва узум-зорлар эса шўнча кенгайган.

Теримчилар меҳнатига тў-ланадиган ҳақ оширилганли-ги туфайли ҳам пахтакорлар-нинг кайфияти яхши — би-ринчи навли бир килограмм пахта учун улар 25 тийин-да, мавсумга тайёрланаёт-ган механизаторлар машина-да терилган бир тонна пах-та учун 10 сўмдан ҳақ оли-шади. Ғўзаларнинг баргини тутириш ишлари эндигина авж оляпти. Ҳосилнинг 60 фоиздан кўпрогини машина-лар ёрдамида териб олиш мўлжалланмоқда.

Бироқ дефолиантлар му-аммоси ҳали ҳам мушкул ма-сала бўлиб турибди. Ҳозир

қўлланилаётган мағний хло-дони пахтакорларни қўниқ-тирмайпти. Ҳарбий Герма-ниянинг «Шеринг» фирмаси ишлаб чиқараётган «Дроп» дорисидан синаб кўриш мақсадида фойдаланиш ҳам-ма жойда яхши натижалар берди. Лекин бу дефолиант ҳаддан ортиқ қиммат — гарчи бир гектар экин май-донига атиги 400 грамм ке-рак бўлсада, бир тоннаси-да валюта ҳисобига 30 минг сўмдан кўпроқ туради. У юмшак таъсир қилади ва муҳими, баргларни қўрибди юбормайди. Бу эса юқори сифатли пахта олиш имко-

нини беради. Бу йили 100 тонна шўндай дори сотиб олинди. Кўпроқ олишга ҳо-зирча маблаг етмайпти. Ле-нин, эҳтимол, пахтаининг ха-рид нархлари ошганидан ке-йин ҳўжаликлар бойиб қо-лувчилар эса уни бироз ар-зонроқка беришга ҳам ажаб-лашмас. Ба ниҳоят, қимгар-ларимиз эҳтимол ўзларининг кўп йиллик ишланшлари да-вомида бир омадлари келиб чет элликларни қўлишмайди-ган дори тайёрлашга муваф-фақ бўлишар.

Г. КОВАЛЬ, ЎЗАГ мухбири.

ЁРДАМЧИСИЗ, ҚИСКА МУДДАТЛАРДА

ҚАШҚАДАРЕ ВИЛОЯТИДА ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА ПАХТА ТАЙЕРЛАНИЛМОҚДА. Қамаш районини пахта далаларида кўз баракали келди. Пай-каллар оқ ҳаридан қўйлак қиймоқда. Колхоз ва совхозлар-да 36 минг тонналик юксак хирмон кўтариш учун 14400 гек-тар ерда мўл ҳосил етиштирилди. Энди нават — унн йи-ғиштириб олишга.

«Марксизм», Ленин номи, «Коммунизм йўли», «СССР 50 йиллиги» кол-хозлари, Гагарин номи, «Қорабоғ» совхозлари дала-ларидаги ҳар тўп ғўзада 7—8 тадан қўсақ оппоқ очилган. Ана шу манзара-нинг ўзи йил бўйи пешона тери тушган деҳқоннинг меҳ-нат самарасини кўрсатиб турибди. Албатта, пахта пайкалларида озмунча иш қилинади. Саратоннинг жа-зирама иссиқ кўнларига гў-за тагидан об-ҳаёт узилмади. Ишлов ва озиқлантириш иш-лари ҳам ўз вақтида сифат-ли амалга оширилди.

Районда қўзланган да-ражада пахта етиштираётган илгор коллективлар бор. Улардан бирига тажрибали пахтакор Б. Қўрбонов раҳ-барлик қилади. Бўлтош ака бу йил коллектив пудрати-

ларини деҳқоннинг иккинчи уйига айлантирди. Меҳ-нат аҳлига икки маҳал ис-сиқ овқат бериляпти. Улар-га маданий-машийн хизмат кўрсатиш ишларини ҳам йўлга қўйилмиш.

Вилоятнинг Қарши, Ко-сон, Ульянов, Нишон рай-онларида ҳам пахта йиғим-теримига тайёргарлик иш-лари кун сайн кучайтирил-моқда. Қўшлаб ҳўжаликлар бу йил ҳосилнинг асосий қисминини машиналар кўма-дида йиғиб-териб олиш тад-бирларини белгилаларди. Ана шўндай ҳўжаликлардан Ша-хрисаб районидида Ленин номи, Энгельс номи, Қосон районидида Ульянов номи, Ғўзор районидида К. Маркс номи, Қитоб районидида Свердлов номи колхоз-лар, Ульянов районидида «Москва», Нишон райони-дида Г. Бегимқўлов номи, С. Аленде номи, «ВЛКСМ XVIII съезди», Муборак рай-онидида А. Султон номи, Қарши районидида А. Икро-мов номи, С. Раҳимов номи, К. Маркс номи совхоз-лар сирдарёлик ва жизза-ликлар ташаббуси асосида

мавсумга катта ҳозирлик кў-риб, барча йиғим-терим во-ситаларини тахт қилиб қўй-дилар.

— Бу йил колхоз ва сов-хозларимиз 218 минг гектар майдонда 488 минг тонна пахта йиғиб-териб олишни мўлжаллашгилар, — дей-ди вилоят партия комитети котиби Х. Раҳмонов. — Шу-нинг 317 минг тоннаси «зан-гори кема»лар бункеридан тўкилиши керак. Колхоз ва совхозларда мавсум давоми-да 4,5 мингта «зангори ке-ма» ишлайди. 90 процент-дан кўпроқ агрегат мавсум-га тахт қилиб қўйилди.

Шу кўнларда ҳамма жой-да ишчи Йўлхўз ва Сирдарё вилоятлари партия, со-вет ва ҳўжалик идоралари-нинг пахта ҳосилини ўз вақтида ҳамда сифатли йи-ғиштириб олишга доир таш-килий-сиёсий тадбирлари асо-сида уюштириш чоралари қўриляпти. Бу йил четдан ёрдамчи олманган ҳолда план ва мажбуриятларини бажа-риш кўзда тутилмоқда. Шу мақсада колхозчи ва сов-хоз ишчиларининг кучи би-лан ҳар кун кўда 6680 тонна, машиналар билан эса 18 минг тонна пахта териш ва кунлик сураъти 5—6 процентга қийаришни мўл-жаллашгилар.

Одамларнинг кайфияти яхши. Қўл теримининг ҳар килограммига 25 тийиндан ҳақ тўлашни пахтакорлар-нинг гайратига-тайрат қўш-моқда. 170 минг тонна кўда терилдиган пахта учун 43 миллион сарфланса,

317 минг тонна машина те-рини пахтасига ҳам шўнча маблаг сарфлашни ҳомчўт қилинди.

Маъдуми, машина те-рининг сифати далаларини яхши тайёрлашга боғлиқ. Шунинг учун ҳам ҳар бир қартадаги гўза машина те-ринига мосланб парварши-қилинаётди. Дефолиантлар келтирилди. 1300 та «ОВХ» ер аппаратини гўза баргини тўкиш билан шўгулланди. Бу йил ер аппаратини 500 тага қўпайтирдик. Бу гран-дан авиациясига кўра ҳам маблагини тежайди, ҳам таби-атга унчалик зиёни йўқ.

Утган йили даладаги ҳо-силни ташиб олишда бир-мунча қийинчиликлар юза-га келган эди. Шўнча кўра қўшмача яна 1,5 мингта те-лекка пахтакор ҳўжалик-ларга ажратилди. Колхоз ва совхозлар 150 та автопоезд учун «Кашкадарьатранс» бирлашмаси билан шарт-нома туздилар.

Шунингдек, хирмонжой-лар, тош-тарози, пахта пункт-лари ва заводлар ҳам 1 сен-тябрга ҳозирланади. Хул-лас, йиллик планини октябр-нинг биринчи ўн кўнлигига бажариш учун ҳамма имко-ниятлар ишга солинмоқда.

Вилоят далаларида пахта йиғим-терими оммавий бош-ланадиган — «оқ олтин» ортган машиналар карвони кўзга ташланадиган кўнлар яқин қолди.

М. КАРОМОВ, «Совет Ўзбекистони» мух-бири.

САЙЁРАМИЗ НАФАСИ

● СОФИЯ. Болгария ички ишлар вазирлигининг аквилари ўтган тўнда экстремистлар томонидан пойтахтда Бол-гария социалистик пар-тияси олий кенгаши би-носига қилинган ҳужум-нинг баъзи тафсилотларини маълум қилдилар. София и-чки ишлар дирекцияси дирек-торининг ўринбосари генерал Русиновнинг галларига қара-ганда, бу ҳужумнинг ташаб-бускори «Подкрепа» меҳнат конфедерациясининг раҳбири Константин Тренчевдир. 46

киши ушланди, 39 киши ҳоки-мат вакилларида қаршилик кўрсатиш, безорилик ва ўт кў-йишда айбонли, иши тергов қилинмоқда. Уларнинг қўли-лигиде пахтия йўлидан олиб чиқилган буюмлар топилган. Уларнинг деярли ҳаммаси ол-дин судланган одамлардир.

● БУХАРЕСТ. Руминиянинг Брашов шаҳридаги энг катта «Тракторул» машинасозлик за-

иш ташлашлар теркатган ҳа-берда.

● РИМ. Ғарбий Европа уюш-масига аъзо бўлган мамла-катлар ҳозиргача ўзларининг Форс кўрфазини раёнидаги қу-роллик кучлари бўлимининг оператив ҳаракатлари тўғрисида ахдлашиб олганли-ги йўқ. Ғарбий Европа уюшмаси-

га аъзо бўлган мамлакатлар бош штаблари бошлиқлари-нинг Парижда бўлиб ўтган кенгашида қатнашган Италия ҳарбий денгиз кучлари бош штабларининг бошлиғи адмирал Ружеро ана шўни маълум қил-ди. У БМТ Хавфсизлик Кенга-шининг 665-қарори идроклаш ва Ғарбий Европа уюшмаси доирасида тегишли қарор қа-бул қилиш учун маълум вақт-ни талаб қилишини ҳам таъ-кидлади.

Мамлакат ҳукуматининг қар-орига мувофиқ ҳозир Форс кўрфазини раёни томон бора-тишган Италия ҳарбий кемалари 2—3 сентябрда Уммонга етиб боради. Бунгача Ғарбий Евро-па уюшмаси доирасида зўрур оператив режелар тайёрлаб қўйилиши керак, деб таъкид-лади адмирал.

● ВАШИНГТОН. АҚШ пре-зиденти Жорж Буш Форс кўр-фазидида тангликни диплома-

тия йўли билан бартаф этиш-нинг алоҳида имкониятларини кўрматганлигини айтиди, аммо шў йўналишда муваффақият-га эришиш учун уринишларида БМТ бош котиби Хавьер Пе-рес де Куэльярга омад тила-ди.

«Саддам Ҳўсейн халқро ҳу-қуқ нормаларига риоя этишни шў қадар ҳоҳламайптики, мен самарали музокаралар олиб бориш учун имкониятни кўр-маёпман», — деди Буш ду-

шанба кўни Канада бош ми-нистри Брайан Малруни билан биргаликда ўтказган жўрна-листлар бил

АНИҚ ҲАРАКАТЛАР ДАВРИ

В. И. Ленин номли Олмалик кон-металлургия комбинати бош директори, КПСС Марказий Комитети аъзоси В. Н. СИГЕДИН билан суҳбат.

— Виталий Николаевич, КПСС XXVIII съезди совет жамияти қурилишининг барча соҳаларида партия сиёсатининг муҳим йўналишларини белгилаб олди ва партиянинг ташкилотий, маънавий, ахлоқий ва тарбиявий таъсирини таъкидлади. Лекин шу билан бирга, менимча, съездда айрим муҳим муаммолар туғилган. Бу аниқ тоғондир...

— Дарҳақиқат, шундай бўлди. Аммо биз учун биринчи галдаги вазифа — партиянинг ташкилотий ва тарбиявий таъсирини таъкидлаш. Биз аниқ шу мақсадимизга эришдик. Тўғриси айтганда, маъмурий мунозаралар, таъбир жон бўлса, шиддатли тўқнашлар остида ўтишини ҳеч бимиз кутмагандик. Қарийб икки ҳафта давом этган съезд ҳаммамизнинг дунёқарашимизни тубдан ўзгартирди. Биз бошқача фикрладиган, жамият муаммоларига очик кўз, бегона юрак билан қарайдиган бўлиб қолдик.

Съезд ўта танқидий руҳда ўтди. Албатта, бу табиий ҳол эди. Ҳақиқат, ўтган даврда жамиятимиз мураккаб иқтисодий-сиёсий ва социал-иқтисодий таъкидлар гирдобига тушиб қолган. Қолаверса, 70 йил мобайнида жамиятда пешкарамлик ролини эгаллаб келган Коммунистик партия ҳам инқирозга юз тутганди. Съездда ушунинг инқироз гирдобидан чиқариб олиш, жамиятни эса иқтисодий янгилаш сари муҳим қадамлар қўйилди. Биз анжуманда қайта қурилиш бундан буён қандай олиб бериш, қайси вазифаларни биринчи галда ҳал қилиш ҳақида аниқ режаларни белгилаб олдик. Съездда партия ички демократиясини мустақамлашга алоҳида эътибор берилди.

Янгитдан қабул қилинган КПСС Устави бошланғич партия ташкилотларига кенг ҳуқуқ ва имкониятлар яратиб берди. Съезднинг Дас-

турий баёнотида эса партия КПСС сафларининг демократик бирлигини сақлаб қолишга интилиши кераклиги ва аниқ пайтда эътифоддор компартияларнинг мустақиллигини ва тўла ҳуқуқлигини ошириш зарурлиги ҳам ёқлаб чиқилди.

Шу билан бирга, съезд ишида бир қатор муҳим масалалар етарли даражада тўла оқилмаллиги кўпчилигимизни афсуслантирди. Жумладан, мамлакат иқтисодиёти мустақамлаш масаласига етарли эътибор берилмади. Сиёсий маъмуриятда, ҳукумат бошлиги Н. И. Рижковнинг ҳисоботида иқтисодий таъкидлар қўйилишининг конкрет йўллари кўрсатилмади. Тўғри, бутун мамлакат ҳўналгини бозор иқтисодиётига ўтказиш ҳақида резолюция қабул қилинди. Лекин съездда бозор муносабатига ўттих масаласи мушлақ қонирариз муҳокима этилди.

— Умуман олганда, бозор муносабатларига қандай қарайсиз? Сизнингча, ўттих даврда нималарга эътибор бериш керак?

— Мен бозор иқтисодиётига ўттих қўллаб-қувватлайман. Бу йўл ҳалқ фаровонлигини оширишнинг бирдан-бир тўғри йўли, деб ҳисоблайман. Шу билан бирга, бозор муносабатларига ўттих тадбирларни амалга оширишда ҳукуматимизнинг ҳали собит қадам йўли ва аниқ позицияси йўқлиги мени ташвишта сомонда. Менимча, бу соҳада қўйидагиларга алоҳида аҳамият бериш зарур.

Биринчидан, корхоналарга сўзда эмас, амалда мустақиллик берилиши керак. Ўзингиз ўйлаб кўринг, ҳали гача 1991 йил давлат буюртмаси масаласи ҳал қилинмаган бўлса-ю, биз мустақиллик тўғрисида ваъз ўқиб ўтирсак. Шу ўринда айтишим лозим: маъмурий-бўйруқбозлик системаси ҳануз ўз позициясини топширгани йўқ.

Тўғри, съездда «орқага,

яъни бўйруқбозлик иқтисодиётига қайтишга йўл йўқ» дейилди. Бироқ бу шорлигича қолиб кетмоқда. Марказ ўз таъсирини сўсайтиргандек бўлаётган, аслида эса аҳвол ўзгаргани йўқ. Масалан, министрликлар қўшма қартирилганлиги билан ассоциация, концерн нибоби остида худди шу эски аппарат ҳаракат қилипти. Улар корхоналарнинг ўзаро моддий-техникавий ва хом ашё билан таъминлаш борисида тузган шартномаларини ҳисобга олишмайпти, баъзан эса шартнома мажбуриятлари барбод бўлишида жа-

Учинчидан, солиқ солиш масаласини ҳам аниқ тартибга келтириш лозим. Агар бу борада бизнинг комбинатимизнинг ўтган даврдаги фаолиятини олдидан бўлса, оғир саноатнинг юқори самарали корхонаси сифатида фойданинг катта қисмини (76 фоизини) марказга бериб келдик. Ўз пешона тери, қадоқ қўли билан даромад топан ишчида фойданинг қолган бўлигини бериш унинг иқтисодий-маънавий соҳадаги эътифодларини тўлалигича қондира олмайди. Шу сабаб ҳам бизда ишлаётган 800 нафар коччи ва металлур-

министрлиги билан шартнома асосида ишлашга ўттих. Ҳозир меҳнат коллективи кенгаши билан биргаликда биз учун илмий-таъкидот институт тайёрлаб берган бозор муносабатларига ўттих концепциясини муҳокима қилимиз. Агар уни қўчилиб бўлиб тасдиқлаб олсан, аниқ тадбирларни амалга оширишга киришамиз. Яқинда бу йўлда муҳим қадам қўйдик: комбинат ишчиларига сотиш учун 30 миллион сўмлик акция қозоларини харид қилдик. Келажакда эса корхонамизни акционерлар компаниясига айланти-

Танишинг:

КПСС
Марказий
Комитети
аъзоси

воғарликни ўзларидан соқ қилишга уринишмоқда. Шуниси қизиқки, ҳалигача эски даврларга ҳоз бўлган тақсимловчилик вазифаси мустақам ушланб келинмоқда. Агар бозор иқтисодиётига ўттихдан бўлса, бунга дарҳол чек қўйиш лозим.

Иккинчидан, нарх белгилаш масаласи жуда секинлик билан ҳал қилинмади. Маълумки, ҳаракатдаги улгуржи баҳолар амалдаги бозор баҳосини белгиламайди. Бу эса бозор муносабатларига ўттихда корхоналарда бир хил бўлмаган шароитни туғ-

лар кооперативларга ва бошқа жойларга ўтиб кетиши. Эндиликда аҳволни биз фақат ишлаб топан фойданинг ички қисмини ўзимизга қолдириш билангина ҳал қилишимиз мумкин. Яқинда солиқ тўлаш бўйича Иттифок ҳукуматининг янги Қонуни чиқди. Унга кўра, фойданинг 45 фоизини давлат солиқ сифатида тўлашимиз керак. Бироқ Қонун чиқарилган кейин тармоқ министрининг кўрсатмасини олдик. Унда эса фойданинг 20 фоизини давлат солиқ сифатида тўлашимиз керак. Лекин бу озғимиздаги ошши олдиromoқчи эмасмиз. Тармоқ

ришни мўлжаллаб турибмиз. — Съездда миллатларо муносабатлар масаласида ҳам гап бўлди. Сизнинг шу ҳусусдаги шахсий мулоҳазаларингизни билмоқчи эдик? — Тўғри, съездда миллатларо муносабатлардаги аҳвол ҳақида анча гапирилди, лекин муаммо етарли даражада ҳал қилинмади. Мамлакатдаги аҳвол мураккаб бўлиб турган бир шароитда съездда бу масалага шилиқина, кескин нукталарни четлаб ўттих баҳо берилди. Ахир, Болтиқбўйи, Кавказ ортидаги. Молдов ва Ўрта Осиёдаги, бошқа бир қанча минтақаларда

ги воқеалар ҳар бимизни ларзага солиб турибди-ку! Нега буларга асосли эътибор берилмади? Тўғриси айтганда, ўтган йиллар давомида миллатларо муносабатларда кўп нарсани кўздан кочириб, вақтни бой бериб қўйдик. Бу соҳада биз, чамаси, ҳаммаси ҳал қилинган, деб ўйладик. Лекин йиллар оша тўланиб қолган муаммолар ўз вақтида илғай билмаганлигимиз оғир оқибатларга олиб келмоқда. Энди эса вақтни бой бермай, байналмилалчиликни, инсонпарварликни тиклашга ҳаракат қилишимиз керак.

Ўзбекистон — кўп миллатли. Бу ерда юздан ортиқ миллат ва элат вакиллари неча йиллардан буён аҳил яшаб келишган. Ўзбекистонда Қримдан, Кавказ ва Волгабўйидан, Украина ва Ўзоқ Шарқдан келган кўпгина халқлар истиқомат қилишди. Бу азиятда уруш йилларида Россиянинг қарийб минтақаларидан кўчириб келтирилган турли миллатдаги кишилар бошпана топан эдилар. Уларнинг барчасини бағри кенг ўзбек халқи дўстона кутиб олганди.

Шуни қувонч билан айтишим мумкинки мен бу ерда 30 йилдан буён яшаб ва ишлаб келаман. Худди шу юрда менинг фарзандларим ва невараларим дунёга келишди, ўқиб вояга етишди. Шу кунгача мен «Сен қайси миллат вакилисан?» деган сўзни эшитганим йўқ. Бироқ кейинги пайтда мамлакатимизнинг турли минтақаларида рўй бераётган миллатларо низо-нифоқлар кўчлигини қатори мени ҳам ташвишта со-

Менимча, иқтисодиётимиз танг бўлиб турган бир пайтда барча миллат вакиллари қўли-қўлга бериб меҳнат қилишлари керак. Шу жиҳатдан олиб қарайдиган бўлса, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг II пленумида ўртоқ И. А. Каримов бу масалада тўғри фикр билдирди. «Жумҳурият, — деди у, — ҳаммамиз яшайдиган ушундай барча кишиларнинг миллатидан, тилидан, дилидан қатъи назар, уларнинг умумий ҳонадонидан. Унда янги қўш илчиллик муносабатларини сақлаб ва мустақамлаш, бирининг маданияти ва тилини, миллий анъаналарини ва одатларини ҳўрмат қилиб, ягона онла тарздагина яшаш мумкин».

Бизнинг корхонамизда 30 дан зиёд миллат вакиллари ишлайди. Ҳозир биз улар ўртасидаги байналмилал бирлигини мустақамлашга, му-

ҳими эса, инсоний қадриятларни тиклашга эътиборни қаратганмиз. Ишчилар учун қўлай иқтисодий шароитларни яратиб бериш бизнинг асосий мақсадимизга айланмоқда.

— Сизни съездда КПСС Марказий Комитети аъзослигига сайланганлигингиз билан табриклаймиз. Лекин Марказий Комитет аъзослиги зиммага масъулиятли вазифа ҳам юклатди. Шундай эмасми?

— Дарҳақиқат, шундай. Съездда жумҳуриятимиз вакилларида 31 киши қатори мени ҳам партиянинг юқори органига сайладди. Бу албатта, менга билдирилган юксак ишонч.

Ҳозир Олмалик шахридаги корхона ва ташкилотларда меҳнаткашлар билан учрашиб, съезд ва унда қабул қилинган қарорлар ҳақидаги, бугунги кунда қилишимиз лозим бўлган амалий ишлар тўғрисидаги ўз фикр ва мулоҳазаларим билан ўртоқлашаман. Кишиларимизни бозор иқтисодиёти ҳалққа нима беришлиги, миллатларо муносабатдаги аҳвол, партиянинг бундан кейинги фаолияти қандай бўлиши ва бошқа бир қатор муҳим масалалар қизиқтирмоқда. Айтимиз, коммунистларимизни баъзи жойларда бошланғич партия ташкилотлари ҳуқуқларининг еклаб қўйилиши ташвишта сомонда. Менимча, бошланғич партия ташкилотларининг аҳамиятини ошириш ва оғир-эътиборини мустақамлаш юзасидан аниқ чора-тадбирлар қўришимиз зарур.

Умуман, бугунги кунда съезд иши якунларини, аввало, коммунистларга етказиш партия олий анжумани ҳар бир қатнашчисининг асосий вазифасидир. Зотан, давр ҳам шуни талаб қилапти. Чунки биз ҳозир шахсий ибрат кўрсатмасак, ташаббускор бўлмасак, эртага жамиятда пешадама бўлиб турган партияимизнинг обрўсини йўқотиб қўйишимиз мумкин. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети II пленуми таъкидлаганидек, ҳаммиса одамлар билан биринчилик муносабатларини баҳам қўриш, зиммамизга энг оғир вазифаларни олишимиз керак. Зотан, партиянинг чинакам аъзоси ўзига раво қўриш мумкин бўлган бирдан-бир имтиёз ҳам ана шундан иборат.

Суҳбатни «Совет Ўзбекистони» мухбири А. БОЛИЕВ ёзиб олди.

Бизга ёзадилар

ИМТИЁЗЛАР БЕРИЛСА

Қўлимга қалам олишга бир нарсга мажбур қилди. Мен 1968 йилги Чехословачия воқеаларида иштирок этган аскарларданман. Албатта, бу иш оддий аскарларнинг гуноҳи эмас эди. Ҳукуматимизнинг ўша пайтдаги раҳбарлари айбон Чехословачияда қўллаб аскар дўстларимизнинг ҳоки қолди. Ота-оналари бағридан ўз оғи билан юриб чиққан болалар уйларига темир тобутларда қайтиб келдилар.

Мени бошқа бир нарсга, афғон урушида иштирок этган йигитларимизнинг «байналмилал» жанчи деб айтилиши, Улуг Ватан уруши қатнашчиси имтиёз берилиши, Чехословачия воқеаларида қатнашганлар эса бундай ҳуқуққа эга эмаслиги ажаблантиради. Шу нарсга адолатли ҳал қилинса, қурбон бўлган йигитларимизнинг ота-оналари, оилаларига тегишли имтиёзлар берилса ёмон бўлмас эди.

Б. ХУЖАБЕВОВ,
Жиззах вилояти.

ТОҒНИ УРСА...

Менинг фикрим савдодаги бир муаммо ҳусусида. Кейинги пайтларда газега саҳифаларида «тоғни урса талқон қиладиган» йигитларнинг савдода ишлаши ҳақида турли фикрлар билдирилмоқда. Менимча, бунинг ҳеч айби йўқ. Айтилдики, бирон киши лоқдани аралаш моллар мағзинига қоп-қоп уни, яшиқ-яшиқ келди дейлик. Бунни ким тушириб, ким жойлайди? Албатта, ўша тоғни урса талқон қиладиган йигитлар-да... Бундай кўр-қуро на камситиллар, савдо ишларига қизиқиб, халққа ҳалол хизмат қилаётган йигитларимиз нафсониятига тегмайдими?

Эҳтимол, мен ноҳақдирман...

А. ТУРСУНОВ.

Худди шунингдек, ўзларини қизиқтирган, ўйлантирган, тўқилантирган воқеа ва ҳодисалар тўғрисида Тошкент вилоятидан Н. Шадрин, Т. Шерматов, Тошкент шаҳридан Р. Шодиев, М. Мирсовуров, Самарқанд вилоятидан Ю. Отаев, Т. Жабборов, Сирдарё вилоятидан Р. Мелибоев, И. Нуруллаев, Г. Довлетов, Жиззах вилоятидан К. Мусамуродов, Андижон вилоятидан С. Абдурахимов, Э. Ҳолиқов, А. Сиддиқов, Бухоро вилоятидан М. Фармонова, Хоразм вилоятидан А. Жуманиёзов, Бухоро шаҳридан А. Музаффаров, Қарши шаҳридан С. Кенжаев, Х. Луқмонов, Бряск вилоятидан А. Тарасевич, Свердловск вилоятидан А. Рўзиқуловлар ҳам хат-хабарлар йўллашган.

УЛАРДАН ИБРАТ ОЛИНГ!

МАКТАБГА ЁРДМ ЖАМҒАРМАСИ

— Уй-жой-иқтисодий банининг Нукус бошқармасида маъсус ҳисоб дафтари асчи оқилди. Ушбу таъминот маблаглар шохининг ремонтга муҳтож мактабларга ёрдам бериш учун сарфланган.

— Ҳозир мухтор жумҳуриятда 40 га яқин мактаб авария ҳолатида. — дейди Қорақалпоғистон халқ таълими министрининг биринчи ўринбосари М. Тасбоев. — Уларда 25 мингдан ортиқ бола ўқийди. Айниқса, Қўнғиротда, Эллиққалъа ва Қораўзақ районларида ўқув юрталарининг аҳволи ниҳоятда оғир.

Қорақалпоғистон қишлоқ мактабларининг кўпчилиги мослаштирилган биноларда жойлашган. Уларда на ошхона, на спорт зали бор, энг оддий қўлайликлар ҳам йўқ. Бу беш йилликда аттиги 125 та янги мактаб қурилди. Эски биноларни ремонт қилиш учун катта маблаг сарфлаш керак, мухтор жумҳурият бюджетидан ажратилаётган пуллар эса етарли эмас. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларида ҳам пул йўқ. Шу сабабдан «ҳароб мактаблар» жамғармасига катта умид қилинмоқда. Жамғармага меҳнат жамоалари, айрим фуқаролардан ҳайрия эҳсонлари тушишига умид қилинмади.

ОИЛАВИЙ БОЛАЛАР БОҒЧАСИ

— Жалолқудуқ районидagi Димитров номли колхоздаги Исомиддин Маъмиров оиласи оған хонадон болалар боғчаси ҳар кун 12 нафар кичиктойни ўз қўчоғига олмақда.

Боғчага ўй бекаси Асалхон опа «мудиралик» қилади. У ўз вақтида колхоз болалар боғчасида ишлаган эди. Асалхон опа ҳозир педагогика институтида сиртдан ўқимокда.

Бу оиланинг уйи катта, кенг ва ёруғ хоналари кўп бўлганини сабабли ухлаш учун, ўйнаш учун хоналар ажратилди, емакхона ҳам бор. Кичиктоилар катта ва салқин ҳовлида очик ҳавода маза қилиб дам олади-лар.

— Боғчамиз колхоз болалар боғчасининг бўлиминдир, — дейди Асалхон Маъмирова. — У ердан болаларга овнат олиб келишди, зарур бўлиб қўлса болча-чиларда ҳам қўмақлашамиз. Ўшларимиз — юқори синф ўқувчилари Вахитхон билан Ҳароматхон менинг энг яқин ёрдамчиларимдир.

(ЎЗТАГ).

Муштарийларимиз йўллаган сурат

ИЛҒОРЛАР

Айни кунларда рўзномамизга муштарийларимиз ҳам суратлар юбормоқдалар. Улар тасвирга меҳнат илғорларини туширмоқдалар. Мана улар юборган суратлардан намуналар. Наманганлик муштарий А. ЮСУФБОВ Уччи районидagi «Ленинград» колхозининг илғор сўт соғувчиси Анорхон ОЛИМҚУЛОВАНИ тасвирга туширибди. Бу бекиз эмас, албатта. Илғор соғувчи 1985 йилда КПСС сафига аъзо бўлди. Унинг астойдил меҳнати, илғорлар таъкирбасидан ўрганиши муваффақият келтирди. У бу йил боқимизда 15 бош сизгирдан режадаги 41 тонна ўрнига 43 тонна серқаймоқ сўт соғиб олишга аҳд қилди. Бу ҳар бир сизгир ҳисобига режадаги 2600 килограмм ўрнига 2800 килограмм, демакдир.

Унг томондаги суратин эса Жиззахлик сураткаш У. ҚУШВОҚОВ юборибди. У Октябрь районидagi «Уч қарамон» совхозининг илғор механизатори. Ўзбекистон ССРда хизмат қўсатган механизатор Тўруш ҲАСАНОВНИ тасвирга туширибди. У ўтган йили ўз агрегати бункеридан 207 тонна пахта тўқкан эди. Пешкадамнинг бу йилги нияти 220 тонналик маррани эгаллаш. Шу мақсадда Т. Ҳасанов ўз агрегатини сифатли қилиб ремонтдан чиқарди. Эрта-инди «занторги» кемакиси билан далаларда жавлон уради. Терим суръатига суръат қўшади.

Тил ҳақидаги Қонун-амалда

Саксоничи йилларнинг ўрталарига келганда мамлакатимизда 32 мингдан ортиқ колхоз ва 17 мингдан кўпроқ совхоз бор эди. Жумҳуриятимизда эса ҳозирги кунда 850 колхоз ва 1050 совхоз бор. Эллигинчи йилларнинг ўрталаридан эътиборан колхозлар йириклаштирига бошланди, колхозлар ўрнига совхозлар тузилди. Шундай қилиб, қўшмакларнинг умумий сонини, номи ҳам ўзгартирилган.

Коллективлаштириш бошланган дастлабки йилларда қишлоқ ҳўжалик корхоналари учун «Қизил деҳқон», «Қизил аскар», «Қизилетмон» (қизил дегани «Совет», «Шўро» маъносини англатган), «Шўро» «Ижтимоий» («Социализм») ва бошқа номлар олат бўлган бўлса, кейинчалик колхоз ва совхозлар кўпроқ «Коммунизм», «Коммунист», «Пахтакор», «Оқолтин», «Галаба», «Правда», «Москва», «Авангард», «Прогресс», «Октябрь», «Иттифок» деб атала бошланди. Қўпгина ҳўжаликлар Марис, Энгельс, хусусан, Ленин, Сталин, шунингдек, мамлакат ҳамда республиканинг партия ва ҳукумат раҳбарлари: Ворошилов, Жданов, Калинин, Киров, Куйбисев, Оржоникидзе, Охунбобоев, Усмон Юсупов ва бошқаларнинг номлари билан, бир қанча колхоз-совхозлар жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати раҳбарларининг (Димитров, Тельман) номлари билан юритилган бўлди.

Шуниси характерлики, қўпгина ҳўжаликларнинг номлари сифатга қараб ўзгартирилган. Зомин районидаги мисол келтирмаман: Увол қишлоғидаги колхоз замонанинг зайиға қараб Блюхер, Еким, Султон Сегазобоев, Усмон Юсупов, Жданов номлари билан аталган. Колхоз ва совхозларнинг таъини билан қўпгина таъиний объектларгина эмас, балки аҳоли пунктларининг номлари ҳам унутила бошланди. Чунки ҳамма ўзи туғилган жойи, қишлоғи номини қўйиб, колхознинг, бригадасининг, участкасининг номини айтганда бўлиб кетди. Ҳозирги вақтда жумҳурият аҳоли пунктларининг 1/5 қисми аслини олганда собиқ ёки мавжуд колхоз ёки совхоз номлари билан аталади. Биринчи галда давлат ва партия раҳбарларининг номлари билан юритилган қишлоқлар, шунингдек бандларовоз сўзлардан иборат қишлоқ номлари аслида қишлоқ ҳўжалик корхоналарининг ном-

(30 дан ортиқ) қишлоқ номлари ҳам бир неча марта такорланади. Ўзбек маданиятининг атоқли арбоблари (Беруний, Навоий, Айний, Ҳамза, Ҳамид Олминов, Ойбек, Рафур Фулом) номлари билан юритилган ҳўжаликлар ҳам бор. Қўпгина колхоз-совхоз-

ни ўз номлари билан аташ даври келди.

Биз қўйда жумҳурият қишлоқ ҳўжалик корхоналарининг номларини тартибга солиш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларимизни билдирмоқчимиз.

Бўлмоғи керак. Лекин ҳамма вақт ҳам шундай дейиш осон бўлган эмас. Колхоз-совхозларга жамоатчиликнинг фикри инобатга олинмасдан юқоридан ном қўйиб келинганини унутмаслигимиз керак.

Умуман олганда, ҳўжаликларни теварак-атрофдаги жойи номини аташ услуби янги эмас. Гап фақат буни бош принцип деб эълон қилиш ҳақида бораётди. Масалан, Грузияда, Болтиқбўйи республикаларида, Украинада «Калиновка қишлоғидаги колхоз» тишидаги ҳўжаликлар кам эмас. Бизда ҳам жойи номлари билан аталиб келган колхоз-совхозлар кам бўлса ҳам бор. Мана мисоллар: «Амударё», «Мўйноқ», «Тўртқўл», «ҚАССР», «Андижон», «Асака» (Андижон) «Галаосиё», «Олот», «Қоракўл» (Бухоро), «Арнасой», «Зомин», «Фориш» (Жиззах), «Косон», «Қарши», «Ўғзор» (Қашқадарё), «Маликқўл», «Қўйимозор» (Навоий), «Қорараё», «Қўшрабод» (Самарқанд), «Косонсой», «Учқўрғон», «Чортоқ» (Наманган), «Дарбанд», «Олтинсой» (Сурхондарё), «Ховос», «Шўрузақ», (Сирдарё), «Бустонлиқ», «Оққўрғон» (Тошкент), «Бешарин», «Риштон»,

«Қувасой» (Фарғона), «Ботот», «Гурлан», «Қўшқўл» (Хоразм вилояти). Қараган, қандай чиройли номлар, энг муҳим ҳўжалик номи тилга олиниши билан унинг қаерда эканлиги шундай кўз ўнгимизда намоён бўлади.

Бу усул мавжуд колхоз-совхозларни қайта номлашда, янгиларга ном беришда бош йўл бўлмоғи керак.

Совет маданият фонди топономия кенгаши маданий, илмий ва бошқа муассаса ҳамда корхоналарга шу муассасаларга асос солган кишиларнинггина номини беришни тавсия этади (бунда ҳам кишилар номи билан аташ қоида эмас, балки истисно бўлмоғи керак). Шу нуктадан назардан Искандар Дусов, Ҳамроқул Турсунқулов колхозларининг номлари тўғри қўйилган дейиш мумкин, чунки улар шу ҳўжаликларнинг асосчилари бўлишган.

Демак, жумҳуриятимизда мавжуд колхоз-совхозларнинг номларини қайтадан қўриб чиқиш, янгилаш пайти келди.

С. ҚОРАЕВ,
филология фанлари номзоди, Ўзбекистон маданият фонди топономия кенгаши раиси.

Маълумки, ҳар қандай колхоз ёки совхоз муайян жойда, маълум аҳоли пункти ёки табиий жугрофий объект ёнида бўлади, яъни ўз маънаилоҳиға эга. Демак, бунинг учун қандайдир шон-роҳа ном тўқиб шарт эмас, ҳўжаликнинг номи ўзида — колхоз ва совхозларни тева-рак-атрофдаги шаҳар-қишлоқ, дарё-сой, тоғу-тош номи билан аташ бош мезон

лар «Большевик», «Искра», «Галаба», «Коммуна», «Прогресс», «Правда», «Социализм», «Зарбдор», «Ударник» каби номлар билан аталади. Қўруқ гаплар кишиларнинг жонига тегди. Дунё ташвишлариға тўла турмуш-ғушда эканлигимизни бирон ҳам унутмасдан реал фикрлаш, ҳамма объектлар

«Фотоконкурс—90»

.....

Ўзбекистон ССР 1990 йилги пул-буюм лотереяси тўртинчи чиқарилиши

бўйича 24 августда Самарқанд шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражининг

РАСМий ЖАДВАЛИ

Тиражда лотереянинг олти разрядига умумий суммаси 1.684800 сўм бўлган 588 та буюм ва 245412 та пул ютуқлари ўйнади.

Ютуқ тиражи лотереянинг бир разрядига ўтказилди. Жадвалда кўрсатилган барча ютуқлар лотереянинг бошқа разрядларидаги шундай серия ва номерларга эга бўлган

билетларга ҳам тўланади. Масалан, серия номери 025267 билет номери 190 бўлган лотерея билети «Волга ГАЗ-24» автомашинасини ютганлиги кўрсатилган.

Бу — худди шу ютуқ ҳамма разряддаги шундай серия

ва номерли билетларга ҳам чиққанлигини билдиради. Бошқа буюм ва пул ютуқлари ҳам шундай тартибда ўйналган. Серия номери ва билет номери қуйидагича бўлган лотерея билетларига ютуқлар чиқди:

серия номерлари	билет номерлари	ютуқ номи	серия номерлари	билет номерлари	ютуқ номи	серия номерлари	билет номерлари	ютуқ номи	серия номерлари	билет номерлари	ютуқ номи
023462	060*	100 сўм пул ютуғи	025370	127*	2х3 метрли гилам	028358	190*	мотоцикли	029694	014*	«Вирюса» холодильникни
023468	148*	«Жигули ВАЗ-21063» автомашинаси	025404	186*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	028404	001*	100 сўм пул ютуғи	029708	106*	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси
023536	133*	«Урал» ИМЗ-8103 мотоцикли	025422	007*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	028510	034*	300 сўм пул ютуғи	029741	156*	50 сўм пул ютуғи
023628	049*	100 сўм пул ютуғи	025503	071*	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	028519	037*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	029748	093*	100 сўм пул ютуғи
023647	147*	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	025518	064*	«Жигули ВАЗ-21063» автомашинаси	028571	200*	2х3 метрли гилам	029749	123*	«Рекорд Ц-280» телевизор
023674	200*	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	025530	169*	2х3 метрли гилам	028579	161*	«Урал» ИМЗ-8103 мотоцикли	029761	084*	«Киргизия» кир ювиш машинаси
023697	076*	300 сўм пул ютуғи	025541	171*	300 сўм пул ютуғи	028692	106*	250 сўм пул ютуғи	029805	095*	Электр кофе майдалагич
023723	067*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	025575	159*	«Вирюса» холодильникни	028739	195*	2х3 метрли гилам	029844	058*	«Киргизия» кир ювиш машинаси
023790	098*	50 сўм пул ютуғи	025641	125*	250 сўм пул ютуғи	028788	101*	2х3 метрли гилам	029879	078*	2х3 метрли гилам
023796	086*	100 сўм пул ютуғи	025666	105*	25 сўм пул ютуғи	028857	072*	50 сўм пул ютуғи	029945	120*	Электр кофе майдалагич
023848	033*	25 сўм пул ютуғи	025679	180*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	028887	118*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	030043	110*	250 сўм пул ютуғи
023924	079*	50 сўм пул ютуғи	025720	088*	«Снежинка» холодильникни	028937	181*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	030110	113*	«Вирюса» холодильникни
023939	173*	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	025735	151*	25 сўм пул ютуғи	028952	016*	300 сўм пул ютуғи	030153	026*	100 сўм пул ютуғи
023959	144*	500 сўм пул ютуғи	025804	151*	2х3 метрли гилам	028972	091*	25 сўм пул ютуғи	030242	144*	100 сўм пул ютуғи
023965	138*	50 сўм пул ютуғи	025903	003*	Электр кофе майдалагич	029020	189*	25 сўм пул ютуғи	030269	178*	100 сўм пул ютуғи
024003	037*	500 сўм пул ютуғи	025930	032*	500 сўм пул ютуғи	029023	047*	«Вирюса» холодильникни	030314	199*	Электр кофе майдалагич
024013	158*	250 сўм пул ютуғи	025978	080*	50 сўм пул ютуғи	029044	098*	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	030316	179*	250 сўм пул ютуғи
024040	069*	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	025993	167*	500 сўм пул ютуғи	029049	011*	300 сўм пул ютуғи	030319	074*	25 сўм пул ютуғи
024051	123*	Электр кофе майдалагич	026251	158*	250 сўм пул ютуғи	029146	084*	«Вирюса» холодильникни	030324	179*	2х3 метрли гилам
024057	049*	100 сўм пул ютуғи	026281	175*	«Вирюса» холодильникни	029279	102*	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	030410	060*	«Снежинка» холодильникни
024070	160*	100 сўм пул ютуғи	026292	176*	50 сўм пул ютуғи	029343	019*	«Рекорд Ц-280» телевизор	030466	103*	100 сўм пул ютуғи
024117	189*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	026306	075*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	029390	092*	«Снежинка» холодильникни	030493	106*	Электр кофе майдалагич
024134	092*	50 сўм пул ютуғи	026415	151*	300 сўм пул ютуғи	029422	076*	«Жигули ВАЗ-21063» автомашинаси	030556	106*	500 сўм пул ютуғи
024139	195*	250 сўм пул ютуғи	026471	124*	Электр кофе майдалагич	029443	036*	«Снежинка» холодильникни	030662	140*	100 сўм пул ютуғи
024227	138*	250 сўм пул ютуғи	026495	097*	«Жигули ВАЗ-21063» автомашинаси	029484	189*	500 сўм пул ютуғи	030671	134*	«Киргизия» кир ювиш машинаси
024242	119*	50 сўм пул ютуғи	026522	002*	500 сўм пул ютуғи	029494	077*	250 сўм пул ютуғи	030712	131*	«Киргизия» кир ювиш машинаси
024317	135*	«Снежинка» холодильникни	026540	111*	50 сўм пул ютуғи	029498	126*	50 сўм пул ютуғи	030733	164*	25 сўм пул ютуғи
024324	104*	250 сўм пул ютуғи	026559	103*	«Вирюса» холодильникни	029558	126*	50 сўм пул ютуғи	030773	117*	50 сўм пул ютуғи
024340	142*	25 сўм пул ютуғи	026599	190*	500 сўм пул ютуғи	029572	163*	25 сўм пул ютуғи	030887	028*	Электр кофе майдалагич
024381	126*	Электр кофе майдалагич	026643	151*	100 сўм пул ютуғи	029580	154*	25 сўм пул ютуғи	030901	196*	1000 сўм пул ютуғи
024444	131*	300 сўм пул ютуғи	026716	054*	«Урал» ИМЗ-8103 мотоцикли	029601	057*	Электр кофе майдалагич	030916	016*	«Жигули ВАЗ-21063» автомашинаси
024445	087*	250 сўм пул ютуғи	026777	067*	«Рекорд Ц-280» телевизор	029619	005*	«Жигули ВАЗ-21063» автомашинаси	030946	067*	«Киргизия» кир ювиш машинаси
024484	128*	«Вирюса» холодильникни	026837	012*	25 сўм пул ютуғи	029640	113*	2х3 метрли гилам	031059	106*	Электр кофе майдалагич
024489	114*	100 сўм пул ютуғи	026854	1-200	10 сўм пул ютуғи	029655	062*	«Жигули ВАЗ-21063» автомашинаси	031064	176*	25 сўм пул ютуғи
024584	029*	2х3 метрли гилам	026887	155*	Электр кофе майдалагич	029659	152*	25 сўм пул ютуғи	031184	128*	Электр кофе майдалагич
024604	113*	2х3 метрли гилам	026923	097*	250 сўм пул ютуғи	029682	023*	Электр кофе майдалагич			
024608	055*	Электр кофе майдалагич	027044	171*	25 сўм пул ютуғи						
024618	038*	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси	027064	176*	Электр кофе майдалагич						
024669	085*	«Снежинка» холодильникни	027128	193*	25 сўм пул ютуғи						
024673	006*	250 сўм пул ютуғи	027238	111*	«Киргизия» кир ювиш машинаси						
024678	041*	«Вирюса» холодильникни	027261	162*	250 сўм пул ютуғи						
024705	035*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	027278	096*	50 сўм пул ютуғи						
024717	074*	«Вирюса» холодильникни	027291	142*	250 сўм пул ютуғи						
024771	096*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	027309	157*	Электр кофе майдалагич						
024794	051*	Электр кофе майдалагич	027384	040*	100 сўм пул ютуғи						
024804	126*	50 сўм пул ютуғи	027385	104*	500 сўм пул ютуғи						
024811	066*	25 сўм пул ютуғи	027449	106*	1000 сўм пул ютуғи						
024845	039*	«Жигули ВАЗ-21063» автомашинаси	027458	080*	«Киргизия» кир ювиш машинаси						
024893	016*	25 сўм пул ютуғи	027470	176*	300 сўм пул ютуғи						
024921	156*	500 сўм пул ютуғи	027518	132*	«Жигули ВАЗ-2108» автомашинаси						
025035	162*	25 сўм пул ютуғи	027589	066*	100 сўм пул ютуғи						
025056	122*	50 сўм пул ютуғи	027737	082*	300 сўм пул ютуғи						
025058	133*	1000 сўм пул ютуғи	027744	016*	50 сўм пул ютуғи						
025070	073*	100 сўм пул ютуғи	027745	077*	«Жигули ВАЗ-21063» автомашинаси						
025170	195*	1000 сўм пул ютуғи	027755	060*	100 сўм пул ютуғи						
025175	086*	250 сўм пул ютуғи	027756	111*	50 сўм пул ютуғи						
025192	171*	1000 сўм пул ютуғи	027772	172*	50 сўм пул ютуғи						
025199	050*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	027779	034*	«Рекорд Ц-280» телевизор						
025247	090*	Электр кофе майдалагич	027819	168*	25 сўм пул ютуғи						
025249	185*	«Рекорд Ц-280» телевизор	027823	024*	25 сўм пул ютуғи						
025258	185*	«Киргизия» кир ювиш машинаси	027883	068*	«Жигули ВАЗ-21063» автомашинаси						
025267	190*	«Волга ГАЗ-24» автомашинаси	027890	096*	Электр кофе майдалагич						
025282	035*	100 сўм пул ютуғи	028029	044*	50 сўм пул ютуғи						
025298	183*	50 сўм пул ютуғи	028100	171*	50 сўм пул ютуғи						
025315	123*	250 сўм пул ютуғи	028101	005*	250 сўм пул ютуғи						
			028196	149*	250 сўм пул ютуғи						
			028262	180*	«Урал» ИМЗ-8103						

*) Шу сериядаги билетларнинг қолган 199 номерига 1 сўмдан пул ютуғи чиқди.

ЮТУҚЛАРНИ ОЛИШ ТАРТИБИ:

- Буюм ютуғи чиққан билетнинг эгаси хоҳласа шу буюмнинг қийматини нафд пул билан олиши мумкин.
- «Волга ГАЗ-24», «Жигули ВАЗ-21063, 2108» автомашиналари, «Урал ИМЗ-8103» мотоцикллари СССР Жамғармалар банкнинг Ўзбекистон республика банки нарядига буювон «Ўзбекбирлашу»нинг Тошкент базаси томонидан берилди.
- Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереяси билетларига чиққан 1100 сўмгача бўлган ютуқларнинг қиймати Иттифод республикалари, область ва шаҳарларнинг жамғармалар банкларида ҳам тўланаверади.
- Ана шу жамғармалар банкларидан буюм ютуқлари, шунингдек 1100 сўмдан ортиқ миқдордаги пул ютуқлари талаб қилиб олиш мумкин.
- Ютуқ чиққан лотерея билетларини кечи билан 1991 йил 30 июнгача топшириш мумкин. Шу муддатдан кейин лотерея билетлари ютуқ тўлаш учун қабул қилинмайди.
- Бошқа иттифод республикаларида ўтказилган пул-буюм лотереяси билетларини Ўзбекистон ССРнинг ҳамма шаҳарларидаги жамғармалар банкларида текшириш ва ютуқларни шу банклар орқали олиш мумкин.
- Бу жадал расмий ҳужжат бўлиб, пул-буюм ютуқлари газетанинг навбатдаги сон чиққанлигида некин тўланади.
- ЭСЛАТМА: Пул-буюм лотереяси бўйича ютуққа чиққан баъзи бир буюмларни ишлаб чиқариш тўхтатиб

қўйилган бўлса, бундай буюмлар бошқа марказлардаги шунга ўхшаш буюмлар билан алмаштирилади. Агарда буюмларнинг чакана савдо нархи ўзгарган тақдирда буюм ютуқларни янги прекурсант кутча кирган вақтдан бошлаб янги нархлар бўйича тўланади.

Бундай пайда нархлар ўртасидаги тафовут қиймати тўланади.

Агарда «Жигули» автомашинасининг модификацияси ўзгарган тақдирда ютуқ ўша маркадаги бошқа модификациядаги автомашина билан алмаштирилади ва бу вақтда ютуқ эгаси машина баҳосидаги тафовут қийматини тўланади.

Агарда лотерея билетининг эгаси ютуққа чиққан автомашина қийматини нафд пул билан олиши хоҳласа, у ҳолда лотерея ўйини шартларига буювон унга ютуқ қиймати тўланади.

ТИРАЖ КОМИССИЯСИНING РАИСИ — Халқ депутатлари Самарқанд шаҳар Совети раисининг ўринбосари

Ф. Н. ГИЕСОВ

ТИРАЖ КОМИССИЯСИНING МАСЪУЛ КОТИБИ — Ўзбекистон ССР Жумҳурият Жамғармалар банкнинг давлат заёвлари, лотерейлар ва қимматбаҳо қозғалар бўлимининг бошлиғи.

А. М. ҲАЙДАРОВ.

Реклама ва эълонлар

С. М. КИРОВ НОМЛИ ЎШ ЎЗБЕК МУСИҚАЛИ ДРАМА ТЕАТРИНИНГ

60 йиллик

ҲИСОБОТ ГАСТРОЛЛАРИ

(Муқимий номли театр биносиди)

1 сентябрда РАВШАН ВА ЗУЛУМОР (мусиқали драма) К. Яшин, Т. Жалилов.

2 сентябрда СЎҒДИЕНА (тарихий фойна) Я. Илёсов, У. Олимов.

3 сентябрда МАНАСИНИНГ ЎҒЛИ СЕМЕТЕН (мусиқий эпик драма) Ж. Соликов.

4 сентябрда ЯНАНАТГА ЙЎЛ (драма) А. Орлов.

5 сентябрда АДОЛАТ (мусиқали драма) З. Шокиров, Н. Акрам.

6 сентябрда НАТТА КОНЦЕРТ.

4-5-6 сентябрь соат 14.00 да ЁРИЛ ТОШ (мусиқали эртак) Ш. Саъдулла, З. Шокиров.

СПЕКТАКЛЬ ВА КОНЦЕРТЛАРДА ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Турсунхон СОЛДОВА, Ойтоҳ ШОБОНОВА, Нейматжон НЕЪМАТОВ, Толибжон БАДИНОВ;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Жамилла БУТАБОВА, Расул УРАЙИМЖОНОВ, Вазорбой ЙЎЛДОШЕВ;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Шавкат ДАДАЖОНОВ.

Солжлар: Дилором СОИПОВА, Мавлуда АБДУЖАБ-БОВОРА, Сомида ҚОЛМЕТОВА, Маматқарим СОИПОВ, Хамидулла МАТХОЛИҚОВ, Абдулазиз УСМОНОВ.

Спектакллар соат 19.30 да бошланади.

КАССА 10.00 ДАН ОЧИҚ.

Жалов бўлиб қеиш учун аризалар қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

Тошкент вилоят халқ таълими бошқармаси

12-ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЖУМҲУРИЯТДА БИРИНЧИ МАРТАБА

1990—1991 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА